

Na delo

S požrtvovalnim delom je ljudstvo obnovilo promet, produkcija industrije stalno raste, naša država je dobila prvo bitko na gospodarskem polju.

Cena 2 din — Mesečno 8 din

Leto I. - Štev. 18

Glasiilo Okrožnega odbora OF Celje. Izhaja vsako soboto

Celje, 10. avgusta 1946

Proslava predaje prehodne zastavice najboljšemu delavskemu kolektivu v usnjarski-predelovalni industriji v Jugoslaviji

Slov. Konjice in še posebej delavci tovarne usnja so slavili 3. avgusta velik praznik. Že v ranih jutranjih urah je bilo na trgu živahno, tržani so krasili okna in razobešali zastave. Delavci tovarne so pripravljali slavnostni prostor, postavljali oder, krasili slavnostni prostor, postavljali mlaje itd. Že pred tretjo uro popoldne so prihajali prvi okrašeni avtomobili z gosti iz vseh industrijskih delov Slovenije. Do 4. ure popoldne je prišlo 26 avtomobilov gostov in sicer od tvrde Zorn in Okršlar iz Domžal; tvrdka Knaflič, Kamnik; tovarne Peko, Tržič; tvrdka Runo, Tržič; Kalin, Vrhnika; Indus, Ljubljana; Vošnjak, Šoštanj; Škrjanc, Sp. Duplje; Jase, Tržič; Trio, Tržič; Prešeren, Kranj; Čevljarska zadruga, Kranj; Sinigoj, tomer; Čevljarski pomočniki, Maribor; sindikalne podružnice iz Slov. Konjiškega okraja. Poleg tega so prihajali tudi gostje in sicer minister dela tov. Breje, tov. Stegner od min. za narodno zdravje, tov. Jurač od Zveznega tajništva, zastopniki ministrstva za industrijo in rudarstvo v Ljubljani, načelnik Glavne uprave za kožo v Beogradu tov. Kumer France, ter zastopniki Centralne uprave ZDNUPIJ-a v Zagrebu s sekretarjem Rankom Kraljem, okrožni sekretar in okrajni sekretar OF, ter predsednik okrajnega ljudskega odbora.

Povorka se je formirala na Oplotniški cesti z dvainšestdesetimi sindikalnimi zastavami, nato godba ter ostali transparenti. Povorka se je udeležilo nad 1000 tovarišev in tovarišic. Po obhodu trga so se vsi navzoči zbrali na slavnostnem prostoru.

Zborovanje je otvorila sindikalna godba iz Slov. Konjic. Nato je pozdravil vse navzoče predsednik podružnice ZDNUPIJ-a iz Slov. Konjic tov. Kavčič, ki je še posebno pozdravil zastopnike civilnih in vojaških oblasti ter ministra za delo tov. Brejca. Potem je pozdravil zborovalce okrožni sekretar OF-a v imenu okrožja in okrajni sekretar v imenu okraja. Nato je govoril minister za delo tov. Brejc, ki je orisal težak položaj v katerem se je znašla nova Jugoslavija po osvoboditvi. Dejal je: »Ko smo se osvobodili izpod jarma fašizma, že smo se morali boriti s težkočami na gospodarskem polju. Naši kraji so bili požgani, mesta porušena, večina mostov je bilo podrtih. Treba je bilo takoj prijeti za delo. Ljudstvo je bilo brez potrebne obleke, brez obutve — večina tovarn pa je bila v zastoju. Manjkalo je surovin, manjkalo gradbenega materiala in vse te težkoče je bilo treba prebrestiti. Danes so obnovljeni mostovi, popravljene železnice in obnovljeni dobri deli stanovanjskih hiš. Ljudstvu se nudi obleka in obutev, glede prehrane pa je naša država ena prvih v Evropi. Tudi angleška poročevalna agencija Associated Presse je morala pred kratkim priznati, da je naša država prvo bitko na gospodarskem polju že dobila. Za gradnje in obnovo Slovenije se je dovolil kredit v znesku

1 in pol milijarde dinarjev, kar se v stari Jugoslaviji pod nobenim režimom ni dogodilo.« Prikazal je nato nekatera zboljšanja položaja delavstva, kot dopusti, nadalje, da so v perspektivi znižanja prispevkov za soc. zavarovanje, ki bodo sčasoma najbrže popolnoma odpadli v breme države. Cene industrijskim produktom in življenjskim potrebščinam se iz dneva v dan znižujejo, obratno kot drugod, kjer delavski razred s stavkami protestira proti dnevnemu naraščanju draginje. »Vse to jasno prikazuje napredek na gospodarskem polju v naši državi kljub temu, da inozemska in domača reakcija skuša otežkočati naše delo. To pa je seveda možno samo v svobodni državi, kjer vlada ljudska oblast.«

Orisal je še težkoče prebivalstva Julijske Krajine, o čigar usodi se sedaj razpravlja na mirovni konferenci v Parizu. Ob zaključku je še poudaril pomen tekmovanja v delu in iskreno čestital delavskemu kolektivu Slov. Konjice za dosežene uspehe.

Ves čas njegovega govora so mu zborovalci burno odobraval.

Nato je pozdravil navzoče predsednik tov. Rankovič in pohvalil kolektiv iz Slov. Konjic v njegovem delu in doseženem uspehu.

Sekretar centr. uprave ZDNUPIJ-a tov. Kralj pa je poudaril pomen zborovanja. Rekel je: »Taki zborovanji stara Jugoslavija ni imela. Ni jih imela in jih ni mogla imeti zato, ker delavski razred ni bil svoboden. Tudi ni imel delavski razred nikoli svojega ministra dela v svoji sredi. Danes pa je med nami, ker smo si ga sami izbrali in ker je izšel iz ljudske oblasti.« Na te besede so mu vsi navzoči burno odobraval.

Sindikalni pevski zbor iz Konjic je zapel par pesmi, nakar je sledila predaja prehodne zastave. Predajo sta izvršila zastopnika centralne uprave ZDNUPIJ-a.

V imenu delavcev iz Slov. Konjic se je zahvalil tov. Čemažar za priznanje in čestitke k doseženemu uspehu in obljubil da bodo še v večjo vneto delali in prid ljudstva in skušali doseči še boljše uspehe.

Zaključno besedo je imel načelnik glavne uprave za usnje in bivši delegat MIR-a tovarne usnja Slov. Konjice tov. France Kumer. Podal je sliko tovarne od začetka obratovanja v juniju 1945. Takrat ni bilo nobenih strokovnih moči niti surovin, niti drugega materiala, ki bi ga potreboval obrat. Manjkalo je strojev in vseh drugih potrebnih naprav. Vendar se je zbralo za prvo silo toliko vsega skupaj, da se je začelo obratovati.

Pozval je konjiško delavstvo, da sedaj ko ima urejeno tovarno, dela z isto vneto naprej in pri prihodnjem tekmovanju ne dopusti, da si kateri drugi pridobi pridobljeno prehodno zastavo.

Žene celjskega okrožja so prevzele patronat nad „Mladinskim domom Vere Šlandrove na Polzeli“

Na prijaznem gričku stoji mogočen grad, kjer je še pred nedavnim gospodovala nemška gospoda, danes pa imajo v njem prijeten dom naši najmlajši, katerim je kruta vojna vzela starše. Tem sirotam je Okrožni odbor v Celju namenil ta dom, da bodo v njem našli to, kar jim je vzela vojna. Da ne bi ta mladina bila prikrajšana v ničemer, kar bi ji lahko nudil domači krov, so se žene celjskega okrožja odločile in prevzele patronat nad domom.

Ze nekaj dni so žene pripravljale obisk domu. V nedeljo že navsezgodaj so bili otroci nemirni, saj je bilo treba gostom pokazati, česa vsega so se naučili. Čedno oblečeni in veselih obrazov so pričakali pred gradom z darili obložene žene. Že po prvih besedah so postali prijatelji in so si žene vzele najmlajše kar v naročje. Ko so se nekoliko porazgovorile z otroci, se je pričela proslava. V referatu, ki ga je podal načelnik okrožnega socialnega odseka, je orisal pomen patronatov, podal pregled dela na polju mladinskega skrbstva od osvoboditve do danes, orisal pomen mladinskih domov za mladino in vabil navzoče delegatke odborov AFZ celjskega okrožja k skupni pomoči za olajšanje gorja tem vojnim žrtvam. Upravnica je gostom razložila dnevni red v zavodu, kjer se menjajo učenje, delo in za-

bava. Nato je zastopnica žen tov. Frece-tova podala slovesno obljubo v imenu vseh žena, da bodo skrbele zanje kot za svoje lastne otroke. Dve pionirki sta se nato zahvalili in v znak hvaležnosti poklonili šopek cvetja. V imenu okrožnega odbora OF je spregovoril še nekaj besed tov. Hribar, ki je v prisrčnih besedah poudaril mladini naročilo tov. Tita, naj se pridno učijo, da bodo postali dobri pionirji — Titovi pionirji. Nato jim je opisal življenje in borbo Vere Šlandrove, ki je darovala svoje mlado življenje za svobodo slovenskega naroda in katero naj mladina v delu in vztrajnosti posnema. V počastitev njenega spomina se bo odslej imenoval ta dom »Mladinski dom Vere Šlandrove na Polzeli«. Nato pa so nastopali pionirki, ki so zelo prisrčno izvajali vse točke.

Po končanem sporedu je bil prevzem daril, nato pa ogled doma. Po ogledu so bile vse zastopnice povabljene na kosilo, kjer so skupno z otroki obedovale. Po obedu so jim žene delile še pecivo.

Popoldne so si žene ogledale park, utrujeni otroci pa so se podali k popoldanskemu počitku. Preden so se razšle na domove, so še enkrat obljubile, da bodo skrbele za otroke in jih bodo spet kmalu obiskale.

Naši čitalni krožki

V vsem okrožju stalno narašča število čitalnih krožkov, ki se formirajo sedaj predvsem v mestih in industrijskih centrih. Na vaseh je teh krožkov še zelo malo, zaradi dela na polju. Čitalne krožke organizira OF ali sindikalne organizacije na pobudo ljudstva samega. Splošen razvoj in hiter napredek v naši državi zahtevata od slehernega tudi poznavanje splošnih gospodarskih in političnih problemov, kot čim bolj popolno strokovno izobrazbo. Zato tudi bodo čitalni in študijski krožki povsod nastajali.

Največ jih je v naših delavskih centrih v Trbovljah, Zagorju in Hrastniku. Delavstvo se zaveda svoje nove naloge v naši mladi republiki ter se zato hoče otresti neznanja, v katerega so ga namenoma tirali protiljudski režimi v bivši Jugoslaviji.

Delavstvo hoče čim bolj izpolniti vlogo najnaprednejšega razreda. Čitalni krožki so do sedaj obravnavali v Trbovljah: govor predsednika vlade LR Slovenije Mihe Marinka o nalogah vlade, vlogo sindikatov v novi državi, zakon o ljudskih odborih itd. V Zagorju je do sedaj ustanovljeno sedem čitalnih krožkov. V Hrastniku je Mestni odbor OF organiziral redne sestanke delegatov četrtih odborov. Na teh sestankih, katerih se udeležuje do 30 delegatov, se proučujejo razna gospodarska in politična vprašanja, kakor tudi zadružništvo in zakon o ljudskih odborih. Udeleženci teh sestankov bodo potem organizirali v svojih četrtih krožke, na katerih bodo udeležencem pojasnjevali ista vprašanja.

V Mozirju in Šoštanju čitajo prebi-

valci, organizirani po teh krožkih knjigo »Priroda in ljudje« in »Kako se je kalilo jeklo«. V Celju so čitalni krožki organizirani v nekaterih četrtih, kjer v glavnem čitajo in razpravljajo o novih zakonih ter gospodarskih in političnih problemih. Razen tega delujejo v Celju že več mesecev študijski krožki naših intelektualcev, profesorjev, zdravnikov, pravnikov itd. Ti študijski krožki so obravnavali do sedaj že več splošnih vprašanj iz filozofije, ekonomije, problematike izgradnje naše države itd.

Raznovrstnost materiala, ki se obravnava na teh krožkih, daje jasno smer njihovega razvoja. Čitalni in študijski krožki bodo nastajali povsod: v tovarnah, mestnih četrtih, vaseh, v uradih, zadrugah, podjetjih itd. Pri ustanavljanju in izbiri materiala bi bilo napačno postavljati šablone. Razumljivo je, da bodo krožki po svojih potrebah in ravni izgradnje najboljše sami izbrali snov za študij. Razen vprašanj, ki se nanašajo na praktično delo udeležencev čitalnih krožkov, bo treba obravnavati tudi splošna najaktualnejša gospodarska in politična vprašanja.

V organizaciji čitalnih in študijskih krožkov je nujno sodelovanje vseh množičnih organizacij. Posamezne množične organizacije lahko tudi same v svojem okviru ustanovljajo čitalne krožke. To velja predvsem za mladino, ki ima svoja specifična vprašanja in tudi ne more slediti vsem splošnim gospodarskim in političnim vprašanjem. Obenem je dolžnost vseh množičnih organizacij, da zainteresirajo svoje članstvo za udeležbo na čitalnih krožkih in študijskih sestankih.

Vprašanja in odgovori

Kaj bo s kmeti, ki izigravajo vsak popis površine posejane zemlje, in pri vsakem popisu navedejo druge številke in še te zmerom manjše kakor je resnično stanje posejane zemlje?

Kmetje, ki prijavljajo manjše površine obdelane zemlje in s tem izigravajo popis, škodujejo splošnemu ljudskemu gospodarstvu. Če popis ne bo točno izvršen, ne bo mogoče nikoli izdelati točen gospodarski načrt za poljedelstvo, država ne bi imela točen pregled ekonomske moči poljedelstva kar bi brez dvoma oviralo splošen hiter napredek. Zato je predvsem v interesu kmeta samega da pravilno prijavi svojo obdelano površino, one pa, ki ne prijavijo obdelano površino pravilno bodo kaznovani po zakonu o borbi proti špekulaciji. Vsak kmet jamči z osebnim podpisom, da je popis točno izvršen in zato tudi odgovarja za točnost popisa.

Ali se bodo upoštevale pri odmeri dohodnine razne vremenske nesreče, kot n. pr. toča, suša itd.?

V vprašanju so mišljene nesreče pri poljedelcih, katerim se načelno odmerja dohodnina od katastrskega čistega donosa. Če pa znaša stvarni dohodek manj za 20 odstotkov več ali manj od katastrskega čistega donosa, se mora odmeriti davek od stvarno doseženega dohodka. Kot okoliščine, ki vplivajo na določitev davčne osnove izpod katastrskega čistega donosa, prihajajo v poštev po zakonu razne nesreče kot toča, poplave, suša, slabe letine, zato se bodo take nesreče pri odmeri dohodnine upoštevale pod pogojem, da so povzročile za najmanj 20 odstotkov manjši donos od katastrskega čistega donosa in se bo torej v takih primerih dohodnina odmerila od stvarnega dohodka, ki ga je kdo dosegel pri obdelovanju zemlje.

O gnojenju in uporabi umetnih gnojil

Od dušičnih gnojil je danes največ v uporabi apneni dušik s 16 % dušika in 60 — 70 % apna. Izdeluje se v Rušah iz karbita in zračnega dušika, zato je to gnojilo še posebno važno, ker se izdeluje doma. Apneni dušik vleče nase vlago, se napne in vreče rade pokajo. Zato ga moramo čuvati na suhem prostoru. Pri trošenju se kadi, ker je drobno zmet in škoduje občutljivi koži, predvsem pa očem. Ker se šele v zemlji pretvarja v za rastline ugodno in pripravno stanje, je njegov učinek počasen. Zato je na močvirnih in zelo suhih zemljah njegovo delovanje počasno, ker ni pogojev za njegovo razkrajanje. Ozimnam ga trosimo jeseni in sicer na težjih zemljah, dočim ga za lažje zemlje trosimo spomladi. Za spomladanske useve ga trosimo izključno spomladi pred setvijo, kadar ga dobro zmešamo z zemljo ali zaorjemo. Pri gnojenju z apnenim dušikom na glavo (trošenje rastočim rastlinam) moramo biti previdni, ker osmоди vlažne liste nekaterim rastlinam, zlasti pesi. Radi tega njegovega delovanja ga uporabljamo tudi za uničevanje plevel, zlasti osata, divjega maka, divje repice itd. V to svrhu ga trosimo po rosi in dokler je plevel še mlad. Trosimo ga po ha 150 do 500 kg, kar je odvisno od zemlje, rastline in gostote setve, od gnojenja s hlevskim gnojem itd.

Čilski soliter je eno najstarejših gnojil in vsebuje 15—16 % dušika. Kopljejo ga v južnoameriški državi Čile od koder mu tudi ime. V zemlji se hitro topi in slabo pija, od strani zemeljskih delcev, zato je bojazen, da se izpira iz zemlje, če ga trosimo v večjih množinah ni prežgodaj pred rastenjem rastlin. Po-

Uničujmo lubadarja,

največjega škodljivca smrekovih gozdov!

Pred nekoliko dnevi sem pri potovanju skozi Grobelno opazil na kolodvorskem skladišču precejšen kup lesa. Kup sem si od blizu ogledal, pri čemer sem ugotovil, da se na mnogih neobeljenih smrekovih hlohah nahajajo sumljivi znaki napada lubadarja: luknjice na lubju, često so zalite s smolo, a barva lubja temnejša od običajne. Dvignil sem sloj lubja in res opazil v njem tipične hodnike lubadarjeve, a v hodnikih na desetih že precej velikih (do pol cm dolgih) lubadarjevih ličink. Še morda deset dni in iz teh ličink se bo razvil hrošč lubadar, ki si bo iz lubja izvrtal pot na dan, ter zlezel v najbližje smrekove gozdove. Ta smrekova debela se v gozdu niso obelila in lubje sežgalo, kakor bi se moralo, pri čemer bi se uničilo to lubadarjevo leglo. Debla so se v lubju izvlačila, nakladala na vozove, prevozila itd., pri čemer je prav sigurno, da je lubje in z njim lubadar odpadal od gozda do skladišča, ter se na ta način razširjal na vsej tej dolgi poti.

To je zelo jasn primer neodgovornosti gozdnih organov, ki se ne zavedajo posledic nemarnosti svojega dela. Toda ta primer ni osamljen. Po prejetih poročilih in poznavanju smrekovih gozdov se vidi, da se je lubadar tekom zadnjih let, a zlasti tekom letošnjega leta, ki je bilo zanj zelo ugodno, izredno razmnožil. Ker je zelo trdoživ, ter prezimi tudi najhujšo zimo, se pričakuje, da bo napad lubadarja prihodnje leto na smrekove gozdove, če se ne podvzamejo pravočasno vsi potrebni ukrepi za njegovo uničenje — katastrofalen.

Kaj pomeni napad lubadarja v velikih množinah, so nam že pokazali mnogi primeri pri nas v Sloveniji, kakor drugod po vsej Evropi. Že v 17. stoletju so se pojavljala prva strašna sušenja mnogih smrekovih gozdov, za katere ni ostalo druge pomoči, kakor to, da se do golega posekali. Ugotovilo se je, da je to sušenje povzročil lubadar. Od takrat naprej se je lubadar širil z veliko brzino po vsej Evropi in v tem razmahu še danes preti, da bo uničil vse čiste smrekove gozdove. To zaradi tega, ker se človek zavé resne nevarnosti šele takrat, ko je prepozno, ko je napad lubadarja že tako močan, da gozdu ni več rešitve.

V večini naših smrekovih gozdov se lubadar že nahaja. To vidimo iz mnogih sušic v teh gozdovih, katere so žarišča lubadarja. Kakor je v uvodu omenjeno, se smrekov les često izvaža iz gozdov neobeljen, med njim tudi to, da je napaden, in s tem smo lubadarja zasejali povsod.

Ali, kakor vsaka bolezen, tako tudi lubadar v malih množinah ni nevaren in lahko ga je uničiti, če se pravočasno podvzamejo proti njemu potrebne mere. Predvsem ga je treba zatirati povsod, kjer se pojavi, v privatnih in državnih gozdovih, da se uničijo vsa njegova žarišča.

Kako spoznamo bolna drevesa

Pot, kjer naj iščemo lubadarja, nam kažejo sušice v smrekovih gozdovih, poškodovana in izvaljena smrekova drevesa, katere je treba prvenstveno podreti, po predpisih izdelati in odpeljati. Enako je treba podreti, predpisno izdelati in odpeljati vsa napadena smrekova debela. Iskanje teh dreves je zamudno, zato se ne more zahtevati, da se poderejo takoj, čim se najdejo. Ne, vsak gozdni posestnik naj si zapomni njihova mesta, ali jih zaznamuje, in ko je pregledal ves

sebeno koristno učinkuje na ozimne, ki so trpele od pozebe, ker jim pomaga, da hitro pospešuje rast. Ozimnam ga trosimo izključno spomladi, ko začnejo rasti. Ako ga mislimo rabiti v večji množini, ga dodajemo rastlinam v večkratnih obrokih 2 — 3 krat v razdobju 2 — 3 tednov. Dušik čilskega solitra posebno dobro izrabljuje pesa. Čilskega solitra, kakor nobenega drugega gnojila ne smemo trositi prepozno, ker zadržuje zorenje. Trosimo ga na ha 150 do 300 kg.

(Dalje prihodnjič.)

gozd, naj jih podre in izdela. Dober poznavalec smreke bo lahko ugotovil napadena drevesa. Iglice postajajo v začetku bledozelene, kasneje pordečijo in odpadajo. Na deblu se nahajajo male luknjice, često zalite s smolo. Na skorji drevesa se pojavijo pajčolan, a na zemlji zrnca rjave moke, ki jo je lubadar izrinil iz luknjic. Vidi se torej, da je potrebno gozd dobro opazovati in pregledati vsako drevo, ter skrbno ugotavljati, kje se lubadar nahaja.

Vendar ni dovolj, da smo posekali vsa ugotovljena napadena drevesa. Sigurno je, da je ostalo v gozdu še katero drevo, v katerem se bo lubadar ponovno razvil in ki bo žarišče za nadaljnji njegov napad. Toda tudi proti tej novi nevarnosti imamo sredstva borbe, ki nam jo daje poznavanje življenja tega škodljivca.

Najnevarnejši škodljivca smrekovih gozdov

Lubadar (ips typographus) je mali hrošč dolžine 4,5 do 5,5 mm, rdečerjave ali črnorjave barve, pokrit z rumenimi dlačicami. Napada predvsem odrasle smreke, po večini oslabele, izvaljene, poškodovane itd. To zaradi tega, ker mu v tem oslabelem drevju ne zaliva smola hodnikov v lubju, kakor bi mu jih v zdravem drevju. To dejstvo je izredno važno pri nadaljnjem njegovem uničevanju. Če se pojavi v velikih množinah, napada vse smrekovo drevje po vrsti. Njegov napad se vrši od meseca maja do avgusta, v katerem času se razvijejo običajno dve njegovi generaciji. V ugodnem letnem času (n. pr. letos), se pojavlja že meseca aprila, a napad se podaljšuje še v september, pri čemer se razvije še tretja generacija. Spomladi oplojena lubadarjeva ženka riže hodnik v smrekovem lubju (na meji izmed debela in lubja) navzgor in navzdol, ter ko žre to lubje, odlaga na levo in desno stran hodnika mala jajčeca (od 30 do 50, največ do 120), iz katerih se po 10 do 14 dneh izležejo ličinke — beli črvički. Te ličinke rižejo svoje hodnike levo in desno, ki se z večanjem ličinke zelo hitro razširjajo. Po približno dveh tednih se ličinke zabubijo, iz katerih se po dveh tednih izležejo hrošči. Torej razvoj lubadarja traja približno od 6 do 8 tednov, kar zavisi od vremenskih prilik. Najpovoljnija toplota za lubadarja je približno 20°. Ako je poleg tega še dovolj suho leto in se razvijejo tri generacije, se more od ene samice razviti 30.000 do 50.000 lubadarjev. Ta številka nam jasno kaže silno nevarnost tega, četudi še tako malega hrošča.

Kdaj in kako uničujemo lubadarja

Po navedenem se razvija prva generacija v ugodnem letnem času od meseca aprila do meseca junija. Druga generacija od meseca junija do meseca septembra, a tretja, če se pojavi, od meseca septembra dalje. Najugodnejši čas za uničevanje lubadarja je v onem njegovem času, ko je nepokreten, to je, ko se nahaja v stanju jajčeca, ličinke in bube. Med temi stanji, zlasti v času ličinke, nam daje sigurnost, da je ženka odložila vsa jajčeca, a da se iz bub še ni izlegel novi hrošč. Nikakor ni uspešno zatiranje lubadarja, ko je v stanju hrošča, ker ne moremo biti sigurni, da nam v tem času ne bo pobegnil, zletel na sosedna drevesa. Iz navedenega se vidi, da moramo skrbno zasledovati razvoj lubadarja, ter izvršiti sečno napadenih dreves takrat, ko je za to najpovoljniji čas. Vsa napadena in posekana drevesa moramo skrbno obeliti, enako moramo obeliti tudi panje, a lubje in veje zažgati. Sečino moramo skrbno očistiti vseh odpadkov.

Kakor je navedeno, je verjetno še ostalo katero napadeno deblo, ki ga morda nismo našli, prav tako so morda pri podiranju in požiganju izpadle iz lubja nekatere ličinke, ki bi povzročile nadaljnje napade. Da se uničijo tudi ti ostanki, priporočamo sledeč zelo uspešen postopek:

V gozdu, ki je bil napaden od lubadarja, poderemo v času, ko je lubadar še v ličinki (marec, julij) nekatera nenapadena smrekova debela, običajno kakšna izvaljena, nalomljena itd. Ta stebela pustimo ležati v gozdu, z vejami, v lubju, torej kakor so padla. Lubadar

najraji napada prav takšna stebela, in velika verjetnost je, da bodo vsi ostali hrošči napadli ista. Zaradi tega se ta stebela imenujejo lovna stebela. Čim začne rojenje lubadarja, moramo ista skrbno opazovati. Ako ugotovimo, da je steblo lubadar napadel v veliki množini, moramo v njegovi bližini postaviti nova lovna stebela, ker v slučaju, da lubadarji, ki na prvem niso našli mesta, zleteli na zdrava drevesa. Ta lovna stebela skrbno opazujemo in ko vidimo, da se v njih nahaja lubadar v stanju ličinke, jih izdelamo, kakor je že prej navedeno.

Verjetno s prvimi lovniimi stebli nismo uničili vse lubdarje, zato se priporoča postopek ponoviti in to tako dolgo, dokler nismo uničili vse lubdarje. Kdaj je nastopil ta čas, nam povedo lovna stebela, na katere v tem primeru nismo več namamili nobenega lubadarja. Jasno je, če smo v času tega postopka našli v gozdu še katero stoječe drevo, napadeno od lubadarja, da ga moramo predpisno odstraniti.

Polovica površine Slovenije je pokrita z gozdovi, a v teh kraljuje smreka. Večina vseh naših smrekovih gozdov je že napadena od lubadarja, kar se more dokazati z nešteti primeri. Vendar se do danes še ni pristopilo k uničenju tega največjega škodljivca smrekovih gozdov, temveč se dovoljuje njegovo nadaljnje širjenje. Kakor je navedeno, morejo biti posledice tega katastrofalne, morejo dovesti do popolnega uničenja naših smrekovih gozdov. Kaj bi to pomenilo za gospodarstvo gozdnega posestnika, kakor tudi za občeljudsko gospodarstvo, ki mu gozd donša danes največje dohodke, dviga domovino iz razvalin, se moramo zavedati.

Zato je dolžnost slehernega gozdnega posestnika, da takoj pristopi k delu, k uničevanju tega škodljivca. Naj ne bo gozda, ki ne bo pregledan. A v primeru, da se v njem najde lubadar, naj se ga zatira, kakor je navedeno. Kajti nemarnost le enega samega gozdnega posestnika škoduje vsem ostalim. A ne samo to, škoduje tudi skupnosti, to je vsemu ljudskemu gospodarstvu. Zato je dolžnost vseh ljudskih odborov, da to delo podprejo in nadzirajo, a v primeru prekrškov podvzamejo proti krivcem stroge ukrepe.

Iz sodišča

Dne 5. avgusta 1946 se je pred Okrožnim sodiščem v Celju vršila razprava zoper Skale Rafaela.

Obtožba mu je očitala, da je že spomladi leta 1942 vstopil v Wehrmannschaft in se udeleževal hajk zoper partizane, nadalje da je dne 23. 2. 1943 vstopil v nemško vojsko, s katero se je udeleževal borb skoraj na vseh evropskih frontah do kapitulacije Nemčije in da je v Franciji bil član SS policijske divizije. Predvsem pa mu je obtožba očitala, da je bil član celjskega gestapa in da se je z gestapovcem Pirmanskom udeleževal pretepanja pripornikov. Razprava je pokazala vso moralno pokvarjenost obdolženca, kajti priče so na razpravi dokazale, da je obdolženec na prav surov in nečloveški način pretepal pripornike in da ni imel z njimi nobenega usmiljenja in da prav nič ni zaostajal tudi za najbolj zagriženimi znanimi celjskimi gestapovci.

Sodišče je spoznalo obdolženca krivega po obtožbi in ga je obsodilo na 20 let odvzema prostosti s prisilnim delom in odvzema državljskih pravic za dobo 10 let. Obdolženec pa s sodbo ni bil zadovoljen in se je pritožil glede reka o krivdi in kazni. Javni tožilec se je pritožil glede izreka o premili kazni.

UKINITEV ELEKTRIČNEGA TOKA

Zaradi nujnih del na preureditvi električnega omrežja v Celju bo vse mesto v nedeljo, dne 11. avgusta 1946 brez električnega toka. Prekinitev bo trajala od 6. do 10. ure dopoldne. Istočasno bodo brez toka tudi Škofja vas, Vojnik in Nova cerkev.

Iz rudnika Zagorje

Tudi zagorski rudarji so se odzvali poslanici maršala Tita in pozivu zeniških tovarišev. Že v teku prvomajskega tekmovanja je zagorski rudnik povečal proizvodnjo za 11 odst., povečal svoje naprave za 6 odst. in znižal proizvodne stroške za 8 odst., kvaliteto premoga pa zvišal za 2 odst. Poraba električne energije se je znižala za 24 odst., odstotek premogovega prahu pa se je znižal za 10 odst. Neopravičenih izostankov od dela je le še 1,8 odst., izostankov zaradi bolezni pa 1,67 odst. Od skupnega iznosa mezd so zagorski rudarji dali 8,5 odst. za prostovoljne prispevke. V svojih zavezah zavzema zagorski rudnik prvo mesto. Tekmovalna komisija za Slovenijo je na podlagi izidov prvomajskega tekmovanja priznala zagorskemu rudniku prvo mesto in ga proglasila za najboljši rudnik v Sloveniji, Ministrstvo industrije in rudarstva pa je podelilo temu rudniku kot nagrado 30.000 din, ki naj se razdele med najboljše rudarje. Isto ministrstvo je podelilo zagorskemu rudniku v trajno last zastavico, ki naj bo znak najboljšega rudnika v Sloveniji.

Da bi se še bolj okrepila povezava med delavcem in kmetom ter da bi se nudila čim večja pomoč našemu podeželju, so rudarji zagorskega rudnika ustanovili delovne ekipe, ki so nato odhajale v okoliške vasi, posebno pa v prizadete kraje. Delavci in rudarji so kmetom popravljali razne stroje in orodje, jim pomagali pri čiščenju ruševin in pri gradnji novih hiš in gospodarskih poslopij. Brezplačnih delovnih ur je bilo 4420, kar znaša najmanj 50.000 din. Že v juniju lanskega leta so zagorski rudarji sklenili, da bodo dali 50 odst. od svojega tedenskega doplačila kot pomoč vdovam v vojni padlih partizanov. Rudarji so se prvi lotili obnove in prav tako so danes prvi v podpiranju socialno ogroženim. V ta namen je bil ustanovljen poseben fond, iz katerega je bilo doslej že izplačano nad dva milijona din. Delavci, rudarji in nameščenci za-

gorskega rudnika pa niso pozabili na našo mladino in so dali za Mladinsko progo Brčko—Banoviči 100.000 din.

V zagorskem rudniku dela približno 40 odst. vsega delavstva na akord, ki je uveden v vseh jamskih oddelkih, kamnolomih in v oddelku za popravila jamskih vozičkov in od 15. julija so v teh oddelkih uvedene norme.

Kot na vseh drugih poljih, se zagorski delavci in rudarji udejstvujejo pridno na kulturno-prosvetnem polju. Glasbeno življenje se razvija v pevskem zboru, ki šteje 30 pevcev in v orkestru na pihala, ki šteje 29 članov. Sindikalna knjižnica šteje nad 700 knjig, čitalnica pa je naročena na vse časopise in brošure.

Za udarnike je bilo predlaganih šest tovarišev, ki so bili nagrajeni za svoje požrtvovalno delo s 750 do 1000 din: Favel Franc, Anton Hlebec, Drago Peterlin, Srečko Tratnik, Janko Železnik in Feliks Pečar.

Zabukovski delavci in kmetje so zgradili vodovod

Kaj zmore iskrena povezava delavcev in kmetov, ki je za uspešni gospodarski razvoj neobhodno potrebna, ji pokazala gradnja vodovoda v vasi Zabukovca. Naselje, ki šteje okoli 20 hiš, je imelo doslej en sam vodnjak, ki je bil par sto metrov oddaljen. Ljudje so morali poleti in pozimi v vsakem vremenu po precejšnji strmini v dolino po vodo in jo nositi v brentah, kar je zahtevalo mnogo naporov in je zlasti pozimi v poledici ali visokem snegu delalo velike težave.

Složni, kakor vedno, so se tudi ob tem problemu strnili delavci in kmetje ter sklenili zgraditi vodovod, kar jim je naša ljudska oblast radevolje dovolila in jih pri delu podprla. Zabukovski kmetje so udarniško izkopal za vodovod potrebne jarke, rudarji in rudniški profesionalisti pa so napeljali vodovodne cevi, tako, da je preteklo nedeljo iz dveh javnih pip sredi vasi Zabukovca pritekla voda, kar je ljudstvo na svečan način proslavilo.

Tako ne bomo nikoli popravili krivice

Posinek Marija, vdova po žrtvi fašističnega terorja iz Laškega, je prišla dne 6. t. m. na okrožje in intervenirala glede pritožbe, ki jo je vložila zoper zmanjšano podporo in ki že dva meseca ni rešena. Izjavila je, da nikomur v Laškem ni bila zmanjšana podpora kakor ravno njej.

Zadevo so preiskali in ugotovili: tov. Posinek Marija iz Laškega je prejela pokojnino za svojim možem, bivšim občinskim nameščencem v Laškem in sicer v znesku 800 din mesečno (naenkrat je prejela 9608 din). Ves čas pa je tudi prejela iz fonda za žrtve fašističnega terorja mesečno podporo 875 din. Torej dve podpori mesečno.

Res je, da se dogajajo napake glede dodelitve podpor, vendar te napake in krivice ne bomo mogli odpraviti na ta način, da bo nekdo, ki prejema dve podpori, ali podpore ni potreben, vlagal pritožbo. Le pošteno delo nas vseh, pravilno razumevanje potreb socialno res potrebnih bo olajšalo delo in na drugi strani rešilo to tako pereče vprašanje.

Mladi učitelji na tečaju v Šoštanjju se pripravljajo za bodoče naloge

Osnovna šola v Šoštanjju je zaživela. Prej prazne šolske prostore je napolnilo sedemdeset mladih ljudi, ljudi polnih življenja in volje do dela. Mladi učitelji-tečajniki smo namesto oddiha zamenjali svoje vloge in postali sami učenci, ker vemo, da nam je to nujno potrebno, ker se zavedamo, da bomo le z izgrajevanjem samega sebe lahko stopali vzporedno s splošnim razvojem in napredkom v naši mladi državi.

Sprijaznili smo se hitro s svojim načrtom in z našimi nalogami, ki nas čakajo v šesttedenskem tečaju.

Izreki in parole po stenah so brž zakrile praznoto, ki je sevala iz njih, stencas je postal žarišče vsega našega dela in pesem dela se razlega po naših hodnikih.

V zgodnjih jutrnjih urah že lahko opazuješ najmarljivejše, ki se že pripravljajo na pouk in se z zvezkom v rokah sprehajajo po šolskem vrtu. Ob petih pa so že vsi ostali na nogah in drug drugega prehitujejo v učenju. Ves dan je posvečen študiju in ne uide nam ura, da jo ne bi izrabili, kajti veliko je snovi, ki jo moramo obdelati v šestih tednih. Ako prestopiš čez dan prag osnovne šole v Šoštanjju, boš povsod naletel na skupine mladih ljudi, ki se sklanjajo nad zvezki. Ta je sijajen matematičar, oni odlični kemik, a s skupnim - kolektivnim učenjem nudimo pomoč drug drugemu. Le ob sobotah popoldne odložimo zvezke in knjige in odhitimo na teren, na pomoč mladini pri udarniškem delu. Pretekli teden smo očistili Pako alg, ta teden pa smo pomagali mladini na Lokovici graditi mladinski dom in skupno napravili 258 delovnih ur. Vsakokrat smo imeli uspešno kulturno prireditve, ki nam je dala novega poleta do vsega dela.

Obisk pri II. celjski delovni brigadi „Fakin“

Da pokažejo naši mladini, ki gradi progo Brčko — Banoviči, svojo simpatijo in povezanost, so žene celjskega okrožja AFŽ pripravile pecivo, cigarete, pisalne potrebščine itd. ter te darove odposlale za 8 člansko delegacijo v Brčko, kamor naj poleg teh darov ponese tudi pozdrave vsega prebivalstva našega okrožja.

Celjska brigada tabori na približno pol kilometra dolgi in nekoliko ožji ravnini, preko katere je trasirana proga. Taborišče obsega četverkotnik, kjer so ob treh straneh postavljeni lični šotori naših mladincev, v sredini pa šotor komande ter pred njim 3 jambori z zastavami, stojalo za stencas ter podstavek iz kamena, kamor bodo v kratkem postavili izklesano glavo našega voditelja, maršala Tita.

Na šotorih komandirjev čet in komandanta brigade vihrajo slovenske zastave. Vsak prostor so si mladinci spredaj opletli s protjem, v sredini vsakega šotora je steptana pot, desno in levo so ležišča, ki so istotako opletena, da se slama ne smeti po šotorih. Po nekod so so omislili celo mizico, ki je pogrnjena s čisto brisačo, drugod pa imajo pred šotorom klopico. Vsak dan je določena ena mladinka, da uredi šotore in eventualno opere perilo. Kakih 20 m od taborišča je izvirek izvrstne vode. Star turški vodnjak so mladinci odkopali ter lepo zabetonirali, da po 2 ceveh priteka mrzla in čista studenčnica.

Četrta, proti progi obrnjena stran taborišča zavzema prostor za odbojko in

nogometno igrišče, ter v senci gozdnih dreves kuhinja z 2 vzdanimi kotloma. Poleg nje je v zemlji izkopana klet ter skladišče živil.

Na progi je živahno kot v mravljišču. Del mladincev vihti krampe, drugi mečejo zemljo v samokolnice, tretji jo vozijo na nasip, četrti jo z lopatami ravnaajo po nasipu v 15 cm visoke plasti, ki jih nato s tolkači dobro steptajo in stolčejo, da je nasip res trden. Njegova višina se menja glede oblikovitosti tal. Po nekod je nasip visok več metrov, drugod komaj pol metra. Ves pa je grajen z rokami, edini stroj je traktor, ki ob nasipu razorje zemljo, da se lažje odkopava. Celjska brigada je glede kakovosti dela med prvimi. Glede množine storitve je pa nekoliko zaostala in zato hoče to nadoknaditi z daljšim delovnim časom. Nikdo ne preneha z delom, kar med vihtenjem kramrov in lopat se vsipljejo vprašanja o domu in drugih novicah. Kot na tekočem traku teče delo dalje. Še sama zgrabim lopato in pomagam. Hitim kolikor mi dopuščajo moči, a temu nisem kos. Ko se zmračí, pride povelje za odhod. V trenutku je orodje v samokolnicah in že hitijo z njimi v taborišče, za njimi pa drugi vlečejo velike kupe suhih vej za taborni ogenj. Nikjer ne opaziš počasnega, trdnega koraka, vse je živahno in veselo. Kar mimogrede odlože vse na svoja mesta in že so v diru k vodnjaku, da se še pred večerjo umijejo. Nato odide vsaka četa v redu h kotlom, kjer jih čaka izdatna večerja. Takoj nato je zbor čet pred zastavo. Z navdušenjem pojejo himno, v hladnem večernem vetriču se počasi spušča prapor in se ostro odraža na ne-

bu, kjer še lebdi odsev večerne zarje. Nato prečita komandant dnevno povelje, odda prehodno zastavico najboljši četi, pohvali četo, četvorke in posameznike. Taborni ogenj zaplapola. Glasijo se pesmi in harmonika, sledijo recitacije itd. Nazadnje plešejo kolo in druge pleske, skačejo preko ognja itd. Ob tabornem ognju sem v imenu celjskega okrožja pozdravila našo mladino s kratkim nagovorom. Vse je bilo še razigrano, ko je dežurni zasviral počitek. V nekaj trenutkih je vsak v svojem šotoru in čez pol ure že obide dežurni vse šotore, posveti z žepno svetiljko v vsako kolibo in se zadovoljno vrača. Vse že spi. Stražarji, oboroženi s puškami, zastražijo taborišče in rezko odmevajo njihovi kliči v tiho noč.

II. celjska delovna brigada »Fakin« šteje trenutno 125 mladincev in 90 mladink, skupaj 215. Od teh je 106 dijakov, 101 delavec, 6 študentov in 2 kmeta. Razdeljena je na 4 čete. Delajo v 2 izmenah. Prva vstane ob treh zjutraj, nato je zbor in pozdrav zastavi, 10 minut telovadbe, umivanje in zajtrk. Ob štirih se začne delo in traja do enajstih. Po obedu je počitek do dveh popoldne, nato pa imajo kulturno-prosvetno uro, čitalni krožek, fizikalno uro, vojaško izobrazbo, pevске vaje in vaje diletatske grupe. Dijaki imajo še predavanje za šolske predmete, predvsem za matematiko. Dostikrat prirejajo nogometne tekme, tekme v odbojki, razne igre kot n. pr. Punt, Hlapec Jernej itd. Tudi potujoči kino in kulturne skupine iz Beograda in drugih mest jih večkrat obiščejo.

Ko se zmračí in pride druga skupina

z dela, se začne že večerni program. Vsi tožijo, da prehitro teče čas. Skrbí jih le, da bodo morali prej oditi, preden bo proga končana. »Sklenili smo, da ne pojedemo drugače od tod kot z našim vlakom,« pripovedujejo z žarečimi obrazi.

Sploh je delo na progi začetek in konec vseh pogovorov. Ponosni so na svoje uspehe, ljubijo delo in skušajo drug drugega prekositi po vestnosti in storitvi dela. Njihov delovni zanos, ponos in ljubezen se mora res videti, ker se ne da popisati z besedami. Občudovanja vredna je njihova disciplina. To je ono pristno samozatajevanje, ki je nujno, kjer hoče živeti človek složno poleg človeka, tovariš poleg tovariša. »Joj, ko bi nas videli prvi tri dni,« mi pripoveduje mladinka. »Kot v ciganskem taboru je izgledalo pri nas. Videli smo, da tako ne bo šlo, sedaj se vsak malo premaga, pa gre vse kot po maslu in izvrstno se med seboj razumemo.« Opazila sem, da je življenje v taborišču res tovariško. Kar ima eden, ima drugi, uspeh posameznika veseli vse, močnejši pomaga slabšemu in ni nevoščljivosti, čeprav bi vsak hotel biti prvi.

Velik je gospodarski pomen mladinske proge, toda neprecenljiva je notranja izgradnja tisočev in tisočev mladincev in mladink, ki bodo vse to, kar so pridobili ob gradnji mladinske proge, prenesli po svojih mladinskih organizacijah na ono mladino, ki je ostala doma. Rod, ki odrašča v mladinskih brigadah in mladinskih organizacijah, je porok za srečno in lepo bodočnost nove Titove Jugoslavije!

Milena Groznikova.

Kako si lokoviška mladina gradi svoj dom

Če greš iz industrijskega mesta Šoštanja ob reki Paki po klancu, se ti kmalu odpre pogled v prijetno lokoviško dolino. Vsak, ki enkrat spozna ta prijeten kotic mu ostane v vedrem spominu, ne samo lep kraj, temveč tudi prijazen in gostoljubni ljudje, razigrana ter polna volje dela mladina.

Osvobodilna borba je te ljudi in mladino razgibala, postali so vestni in vredni člani OF ter so svojo aktivnost iz osvobodilnega pokreta po osvoboditvi na obnovi domovine in izgradnji ljudske oblasti še pojačali. Takoj po osvoboditvi se je mladina združila v mladinski organizaciji, si zadala obveze na raznih poljih, jih vestno izvrševala, tako da je leta 1945. prednjačila vsem krajevnim odborom v okraju Mozirje na kulturno prosvetnem polju. Tej mladini je postalo to delo in aktivnost še premalo, hotela je na vsak način še bolj dvigniti do sedaj še nepoznano lokoviško vas na kulturno prosvetnem polju. Edina zapreka pri tej obvezi je ta, da nimajo nobenega prostora za sestanke in za delo na dramatskem polju. Takoj se je mladina obrnila na sekretarja OF, ki je tudi mladinec ter ga prosila za nasvet ter pomoč. Z veseljem je sekretar Ivan Ušen sprejel iniciativo mladine, ji dal nasvet ter obljubil pomoč v vseh ozirih. Skupno z OF odborom je mladina napravila načrt za gradnjo mladinskega doma, si razdelila delo in tako je šel sklep v življenje. Sam sekretar OF in predsednica LMS Melanšek Marija, sta hodila od kmeta do kmeta, pojasnjevala iniciativo mladine, ter pomen gradnje mladinskega doma in jih prosila za pomoč v kakršnem koli oziru. Prva, ki je to pravilno razumela je bila Nadvežnik Marija, ki je kljub svojemu slabemu socialnemu stanju dala 1000 din in s tem dala vsem ostalim vzgled. Po njenem vzgledu so šli še ostali Lokovičani: eden je dal več, drugi manj, kolikor je pač zmogel po svojem socialnem stanju. Kmetje pa so iz svojih gozdov

dali po več smrek, ker so se zavedali, da gre v korist skupnosti, za dvig Lokovice na kulturno prosvetnem polju. Ko je mladina videla interes tudi starejših ljudi ter od njihove strani vso pomoč, je dobila še večje veselje, ter se z nepopisnim poletom lotila dela. Večji del mladincev je zaposlenih na rudniku v Velenju, nekaj v tovarni usnja v Šoštanju drugi pa se pri raznih mojstrih učijo svoje obrti. Po končanem težkem osemurnem delu pa se zberejo ter krenejo s sekirami in žagami na ramah v gozd sekati dodeljene smreke; tako se čujejo vsak večer žage in odmevajo udarci se-

kir. Pri tem napornem udarniškem delu so se najbolj izkazali sledeči mladinci: Malenšek Stanko in Jože ter Sevčnikar Franc in Ivan. K temu delu jih spodbuja zavest, da morajo hiteti, da bodo lahko izvršili zadano nalogo do zime, ker jih čaka še ogromno delo, preden bo dosežen njihov edini cilj: postaviti si svoj dom z lastnimi žulji in z lastno iniciativo. Delo poteka z naglico, katere tudi starejši ljudje skoraj ne morejo doumeti, od kod toliko samozavesti, od kod toliko delovnega elana in ustvarjalnega duha. Kratek odgovor na vse to: To nam daje mladinska organizacija.

Lokoviška mladina

Iz Žalca

Gasilska organizacija v Žalcu je v nedeljo 4. avgusta slavila 65 letnico obstoja. Ob tej priliki so gasilci pripravili razstavo, ki je obiskovalcu prikazala razvoj gasilskega društva v Žalcu; bile pa so v razstavo vključena tudi zanimiva poglavja iz zgodovine trga in časa primerne slike v zvezi z mirovno konferenco v Parizu. Razstavo je uredil krajevni zgodovinar tov. R. Vrečar.

Po občnem zboru, s katerega so gasilci poslali pozdrave maršalu Titu in vodji naše delegacije v Parizu Edvardu Kardelju, se je gasilstvo skupno s prebivalstvom na pokopališču poklonilo pokojnim ustanoviteljem in organizatorjem gasilstva v Žalcu ter žrtvam — junakom osvobodilnega boja s krasnimi vencami.

Popoldan so večji gasilci izvedli uspešno vajo z gasilskim orodjem ki so ji prisostvovali zastopniki okrožne gasilske organizacije ter zastopniki okrožnega in okrajnega ljudskega odbora. Sledila je kulturna prireditev, ki jo je izvajal pevski zbor gasilske čete v Žalcu. Tako so gasilci skupno z gosti iz sosednjih gasilskih čet podali račun svojega uspešnega dela, ki je usmerjeno k tesnemu sodelovanju z ljudsko oblastjo in k tovariški pomoči v slučaju nesreče.

Šest delovnih ur ob Pesnici

V majhni, tipično ravninski vasi Męzgovci, blizu Pesnice je domovanje Celjske brigade. Danes dela Celjska brigada popoldne. Sredi belih s slamo kritih hišic, po travnatih dvoriščih, pod zelenimi brajdami, ki se bohottijo s polnimi grozdi, po vijugastih poteh, se odpočivajo mlade delovne moči.

Danes vlada med četami nemir. Pričakujejo obisk druge celjske brigade, ki pride popoldne. Zasopljene kurirji letajo od hiše do hiše in pripravljajo ležišča za novo došle tovariše.

Ko sem šel popoldne proti Pesnici, sem med potjo srečal drugo celjsko brigado, ki so jo sprejeli njihovi tovarišarjaki s pesmijo in zastavami. Novi pionirji dela posedejo na bruna, ki leže na velikem travniku in povprašujejo tovariše, ki so tukaj že teden dni, po življenju ob reki, po delu in po njihovih uspehih. Zadovoljno se smehljajo, ko dobijo razveseljive odgovore.

Takoj za otokom je delavni pas celjske brigade. Dekleta so vesela in korajžno pojejo med delom. Tudi v njihov teren se je zajedla Pesnica v dvojno

strugo. Toda dekleta iz celjske brigade jo bodo kmalu ukrotile. Tukaj je Pesnica najširša. Fantje stojijo pri delu v vodi do kolen, po nekod do pasu v kopalnih hlačkah in izpodkopavajo breg. Odvoz z vozički po progji na tem mestu že deluje brezhibno. V bližini dela vrsta deklet, ki si podajajo odrezane dele humusa iz roke v roko ter jih zlagajo za nasipe. Ob sedmih zavzvonih zvonec in naznani konec dela. Mladinci pospravijo orodje, razvrstijo se v čete in s pesmijo odkorakajo v svoje domove, kjer jih čaka večerja in brigadni kresovi.

V začetku nas je malo skrbelo, kako bomo opravljali nalogo, ki jo zahteva dolžnost do domovine. Vendar smo se hitro znašli v novi okolici ter zagrabili za krampe, lopate in samokolnice. Dvesto mladih src se zavedlo, da mora s svojim delom koristiti prebivalcem ob Pesnici. Izkazala sta se pri tem najbolj dva tovariša-udarnika: Gajšek Anton, sekretar mladine iz Zagrada (Celje-mesto), ki je prvi dan zapeljal 450 samokolnic zemlje, medtem ko je drugi dan povečal to število na 908 samokolnic. Drugi udarnik je iz trboveljske čete 14 letni Mirko Felicijan telesno zelo slaboten, ki je zapeljal 275 samokolnic v šestih urah. Vsa mladina je vzela delo resno in pokazala, da je vredna velikih žrtev osvobodilne borbe. Še bolj pa je mladino navdušilo dejstvo, da dela z njo njen komandant, da dela z njo ves njen štab.

Dežurna služba zdravnikov za zavarovance FZSZ pri filijali v Celju

11. avgusta 1946: Dr. J. Fišer, Celje, Miklošičeva 3
Celje, Cankarjeva 9.

Dežurna služba se prične ob sobotah, oziroma ob dnevu pred praznikom ob 12. uri in traja do ponedeljka, oziroma do dneva po prazniku do 8. ure zjutraj.

Zdravstveno vodstvo.

FIZKULTURA

Prvenstvo LR Slovenije v mnogobojih

Prvo prvenstvo LR Slovenije v mnogobojih, ki se je vršilo 3. in 4. avgusta na Olimpovem stadionu v Celju, je za nami. Dobro organizirana prireditev je pokazala, da sta osnovni načeli naše ljudske fizikulture, množičnost in vsestranost, rodili že velike uspehe. Iz množice fizikulturikov-lahkoatletov so se v teh dneh pomerili med seboj najboljši, saj so mnogoboji že panoga, ki zahtevajo vse vrline tekmovalca: njegove tekaške, skakaške in metalske sposobnosti, poleg ogromne izdržljivosti. To preizkušnjo so prav vsi nastopajoči odlično prestali, saj ni nihče odstopil in celo eden, Dominko Uršič (FD Olimp), ki se pri teku čez ovire močno poškodoval, je kljub vsemu nadaljeval tekmovalstvo in dosegel častno šesto mesto ter dal tako lep primer borbenosti, ki mora odlikovati vse naše fizikulturike.

V soboto se je pričelo tekmovalstvo v deseteroboju in peteroboju za ženske. Že po prvih panogah teh višbojev je bilo opaziti, da bo borba zelo ogrožena med Kolaričem (FD Železničar, Maribor), Stavbetom (FD Olimp, Celje) in Koscem (FD Svoboda, Ljubljana). In res, vse do zadnje panoge drugega dne, do teka na 1500 metrov, ko je vodil Stavbe eno točko pred Kolaričem, ni bilo jasno, kdo bo zmagal. Z odličnim tekom na tej progji, si je Kolarič dobil veliko prednost in zmagal. Isto je bilo pri ženskah. Borba se je vodila med Derškovo (FD Celje) in Šentjurčovo (FD Ptuj). Že takoj pri prvi panogi, metu krogla, kjer je zmagala Derškova z odličnim izidom 10,44 metrov je prišla ta tekmovalka v vodstvo, ki ga je držala

do konca, čeprav je Šentjurčeva v skoku v višino in daljino ter tekom na 100 metrov, dosegla odlične izide.

Oba dneva so bile dodane še vmesne točke, ki so ves spored zelo poživile. V skoku v daljino za ženske je zmagala Šentjurčeva (FD Ptuj) z najboljšim izidom po osvoboditvi v Jugoslaviji 4,98 metrov, druga je bila Posinekova (FD Olimp, Celje) s 4,63 m. V teku 80 metrov čez ovire sta obe Olimpovi tekmovalki Mahkovec in Gradišerjeva dosegli izbornih 14,5 sekund, kar ju postavlja med najboljše v tej panogi v Jugoslaviji. Krasno borbo sta nudila Grabar in Štajner (FD Olimp) proti Mostanu (FD Železničar, Maribor), na 5000 metrov. Vse do osmega kroga je vodil Masten, nakar sta ga oba prehitela in se mu jela odmikati. Kmalu nato je Masten odstopil. Zmagal je Grabar v času 16:32,4 minut pred Štajnerjem 16:38,2 min. V teku 400 metrov čez ovire je zmagal Črepinšek (FD Olimp) s časom 63,4 sek.

Naslednjega dne, v nedeljo, se je tekmovalstvo nadaljevalo v teh mnogobojih in pričelo v troboju za mladince in mladince. Zanimivo je bilo tekmovalstvo predvsem v troboju za mladince. Kakor so bile celjske tekmovalke, posebno Posinekova (FD Olimp), Alma Brtja (FD Teharje) in Gradišerjeva (FD Olimp) odlične v tekih in skokih, kjer je Butja dosegla 13,3 sekund, Gradišerjeva pa 13,9, v skoku v višino, kjer je Posinekova skočila 135 cm, Butja in Gradišerjeva pa po 130 cm, je bilo naravnost smešno, kako so te izborne tekmovalke metale kopje. Kljub temu, da Posinekova in Butja nista dobili v tej panogi, ki ji bo v bodoče sploh treba posvetiti več pozornosti, nobene točke, je zmagovalka Muravska (FD Železničar, Maribor) samo eno točko pred Posineko.

Pri vmesnih točkah je na 800 metrov za moške zmagal Oberšek (FD Svoboda, Ljubljana) v izbornem času 1:59,9 min. pred Polutnikom (FD Olimp) v odličnem času 23,3 sek. Na 1500 metrov pa je Polutnik porazil s 4:20,7 minut Grabarja, ki je bil nekoliko utrujen od sobotnih 5000 metrov.

Izidi deseteroboja za prvenstvo LR Slovenije

1. Kolarič Marjan (FD Železničar, Maribor) 4810 točk; 2. Stavbe Ivan (FD Olimp, Celje) 4663 točk; 3. Kosce Miloš (FD Svoboda, Ljubljana) 4315 točk; 4. Huderin Alojz (FD Rudar, Trbovlje) 4225 točk; 5. Klančnik Ivan (FD Železničar, Maribor) 3982 točk; 6. Uršič Dominko (FD Olimp, Celje) 3901 točk;

Izidi peteroboja za ženske za prvenstvo LR Slovenije

1. Deršek Slava (FD Celje) 214 točk; 2. Šentjurc Mira (FD Ptuj) 177 točk; 3. Pribošek Ančka (FD Udarnik, Ljubljana) 134 točk; 4. Oset Zora (FD Celje) 130 točk; 5. Dobnik Milica (FD Celje) 129 točk; 6. Štrukelj Ivanka (FD Št. Vid) 118 točk; 7. Mahkovec Ruža (FD Olimp, Celje) 112 točk; 8. Topolnik Mila (FD Železničar, Maribor) 110 točk; 9. Merher Štefka (FD Št. Vid) 103 točke.

Izidi troboja za mladince za prvenstvo LR Slovenije

1. Muravs Majda (FD Železničar, Maribor) 112 točk; 2. Posinek Vera (FD Olimp, Celje) 111 točk; 3. Butja Alma (FD Teharje) 108 točk; 4. Gradišer Dagmar (FD Olimp, Celje) 100 točk.

Izidi troboja za mladince za prvenstvo LR Slovenije

1. Zimšek Slavko (FD Železničar, Maribor) 2185,75 točk; 2. Vončina Bojan (FD Konjice) 1897,75 točk; 3. Kos Konrad (FD Olimp, Celje) 1497,5 točk; 4. Gúzelj Smiljan (FD Železničar, Maribor) 1453,5 točk; 5. Božič Silvo (FD Celje) 1314,5 točk.

Izidi vmesnih točk v okviru prvenstva LR Slovenije v mnogobojih

Tek 80 m čez ovire za ženske: 1. Mahkovec

Ruža (FD Olimp, Celje) 14,5; 2. Gradišer Dagmar (FD Olimp, Celje) 14,5.

Skok v daljino, ženske: 1. Šentjurc Mira (FD Ptuj) 4,98; 2. Posinek Vera (FD Olimp, Celje) 4,63.

Tek 400 m čez ovire, moški: 1. Črepinšek Lojze (FD Olimp, Celje) 63,4; 2. Božič Silvo (FD Celje) 68,0.

Tek 5000 m, moški: 1. Grabar Franc 16:32,4; 2. Štajner Valter 16:38,2; 3. Črepinšek Vinko 17:46,0 (vsi FD Olimp, Celje).

Tek 800 m, moški: 1. Oberšek Jože (FD Svoboda, Ljubljana) 1:59,9; 2. Polutnik Mirko (FD Olimp, Celje) 2:05,4.

Tek 200 m, moški: 1. Črepinšek Lojze (FD Olimp, Celje) 23,3.

Fizikultura prireditev na Gomilskem

V nedeljo 4. avgusta je priredilo agilno fizikultura društvo na Gomilskem uspel fizikultura dan, na katerem so razen prireditelja sodelovala še naslednja društva: FD Vransko, FD Št. Pavel pri Preboldu, FD Braslovče, FD Polzela, FD Sv. Jurij ob Taboru in FD Petrovče.

Na šahovskem turnirju vseh sodelujočih društev je zmagal FD Sv. Pavel. Istočasno se je vršilo tekmovalstvo v vseljuskem peteroboju, kjer je zmagala vrsta FD Gomilskega z 205 točkami. Pri posameznikih je zmagal član FD Gomilskega Topovšek z 49 točkami, pri članicah pa Olga Balohova iz Sv. Jurija ob Taboru s 43 točkami.

Popoldne se je vršil javni nastop, kjer je sodelovalo 160 fizikulturikov. Zlasti so ugajale proste vaje 70 članic. Za konec je bila prikazana igra odbojke.

FD Olimp v bratski LR Hrvatski

Na povabilo fizikulture društva iz Zlatare v LR Hrvatski sta odpotovali prvo in drugo moštvo FD Olimpa iz Celja v nedeljo 4. avgusta v Zlatare. Prireditelj je nad vse gostoljubno sprejel številne goste iz Slovenije. V nogometni tekmi je prvo moštvo FD Olimpa premagalo domačine s 5 : 4, drugo moštvo pa je prav tako zmagalo z 2 : 1.

O celjskem gledališču

Ko bi hotel napisati zgodovino slovenskega gledališča v Celju, bi marsikdo naših mladih, a tudi starejših ljubiteljev gledališča debelo pogledal: ali je to mogoče? Početki gledališkega življenja v Celju segajo namreč zelo daleč nazaj v dobo, ko se je na Slovenskem šele pričela vzbujati narodna zavest, ko nismo imeli še nobenega slovenskega dramskega dela in so se prevodi gledaliških tekstov šteli na prste: takrat smo imeli v Celju že slovenske gledališke predstave. O tem zanimivem razdobju našega prosvetnega življenja nameravam ob priliki objaviti daljšo študijo, za danes hočem samo pribiti, da je ljubezen do gledališča in do teaterskega udejstvovanja v Celju doma.

Ze pred čitalniško dobo je eksistiralo v Celju gledališko življenje, pozneje pa je postalo tako živahno, da je neko dobo Celje bilo pred Ljubljano, in so Bleiweisove »Novice« konstatirale, da ljubljansko gledališče spi in imamo slovenske predstave samo v Celju.

V času pred prvo svetovno vojno je skrbela za slovenske predstave spočetka čitalnica, pozneje pa je bilo ustanovljeno Dramatično društvo, ki je zlasti po svetovni vojni dvignilo nivo slovenskega gledališča v Celju na nadpovprečno višino. Bile so sezone, ko je slovensko gledališče tako glede repertoarja kakor tudi glede izvajanja bilo tako rekoč tretje gledališče v Sloveniji. Zlasti v razdobju, ko je bil umetniški vodja Milan Skrbinšek in pozneje Valo Bratina, je bilo celjsko gledališče na višini poklicnega gledališča.

Po štiriletni osvobodilni borbi, v kateri je okupator načrtno uničeval vse, kar je bilo slovenskega — smo se znašli v Celju pred popolnoma novimi problemi, kar se tiče gledališča.

Poslopje mestnega gledališča demoli-rano, bogata knjižnica Dramatičnega društva, ki je štela na stotine slovenskih gledaliških tekstov z vlogami vred, vsi kostumi, ki jih je celjsko gledališče v teku let nabavilo z velikimi žrtvami — vse to uničeno ali odnešeno bogve kam. Oder v Narodnem domu prav tako oropan vse kuliserije, moderni oder v Ljudski posojilnici brez kulis, brez vse opreme, prazen in opustošen...

Brez primerne odra, brez opreme, brez knjižnice, brez kostumov in brez denarnih sredstev — toda treba je kljub

temu nekaj ukreniti, sramota bi bila, da ne bi imeli zdaj, ko smo svobodni, svojega slovenskega gledališča, ki smo ga imeli v dobi najhujše avstrijske germanizacije.

Z velikim idealizmom, pod najtežjimi okolnostmi se je posrečilo zbrati kader požrtvovalnih ljubiteljev slovenskega gledališča in ko se ozremo danes, po zaključku prve gledališke sezone v svobodi nazaj na dovršeno delo, moremo ugotoviti, da se je v danih razmerah storilo mnogo. Bilo je uprizorjenih 8 del, izmed teh šest izvornih, s katerimi je gledališče gostovalo tudi po raznih krajih celjskega okrožja in z dvema v mariborskem Narodnem gledališču.

Slej ko prej je problem gledališkega poslopja v Celju za nadaljni razvoj oderskega udejstvovanja problem prve vrste. Brez poslopja, brez urejenega odra, s kratka brez mirnega, urejenega gledališkega doma, ni mogoče nobeno gledališko življenje.

Po vseh mogočih poizkusih, dobiti sredstva za obnovo mestnega gledališča, ki so po vrsti vsi končali negativno, so končno zadevo vzeli v roke naši obrtniki, ki so pokrenili med seboj akcijo, da v okviru Okrožne obrtniške zveze v sodelovanju z Odborom za obnovo gledališča zberemo sredstva, da bo do pričetka sezone 1946-47 notranjost gledališča v toliko popravljena, da se lahko prične s predstavami. V kolikor smo informirani bo ta akcija uspela, zlasti ker jo podpirajo z vso vnemo in naklonjenostjo naše ljudske oblasti.

Vzporedno z obnovo gledališkega poslopja je v teku še druga akcija: letno gledališče v mestnem parku. Tudi v tem oziru je vse v redu. Najpozneje do konca tega meseca bo gledališče gotovo in sicer ga grade mestna podjetja. Letos se bo zgradilo samo začasno letno gledališče, takoj spomladi pa se namerava pristopiti k stalnemu, zidanemu gledališču v mestnem parku, v katerem bo prostora za par tisoč gledalcev. Za letos so v programu prireditve v velikem stilu in bo predvidoma za otvoritev letnega gledališča vprizorjena Smetanova opera »Prodana nevesta.« Tozadevna pogajanja z ljubljanskim oziroma mariborskim gledališčem so v teku. Celjsko okrožno gledališče samo pa namerava uprizoriti zgodovinsko dramo »Celjski grofje.«

Boristu Kurniku - Branku

Ob dveletnici njegove smrti

Vsi dijaki, ki so se vozili v šolo v Celje in domov, ste ga prav gotovo poznali. Toda takrat še kot mladega, plavalnega dečaka, veselo in razposajene narave.

Prišla so leta okupacije, Borisa so s starši izgnali v Srbijo. Tam je iz dneva v dan pri kmetih garal in si služil vsakdanji kruh. Čeprav mlad, se je v družbi Kajuha, Janka Vrabiča in druge napredne studentovske mladine iz Šoštanjke že pred vojno pravilno usmerjal in se ob prvi priliki povezal tudi v Srbiji z bližnjim partizanskim odredom. Ko je imel petnajst let, je postal SKOJ-ovec a s šestnajstim letom je odšel v Rasinski odred, ki se je kretal po visokem pogorju Jastrebca v srcu Srbije.

Prvi je bil na delu, prvi v borbi. Ko se je osnoval »Mladinski bataljon Rasincev«, je postal v prvih vrstah in juril nešteto krat na fašistične utrdbe. Največ je bilo v teh krajih četnikov Draže Mihajloviča in te je strahovito sovražil. Uporno se je boril proti njim in s svojo borbenostjo, poštenostjo in hrabrostjo dosegel veliko zaupanje tovarišev v brigadi, ki so ga predlagali za sprejem v Kom. partijo. Boris-Branko je dosegel to, kar je najbolj želel: postal je član velike in močne Komunistične partije, ki je združila vse poštene rodo-

ljube in jih vodila v borbi proti okupatorjem, ki so zasedli in tlačili njegovo slovensko zemljo, za katero so se zdaj prav tako borili vsi pošteni Srbi, Hrvatje, Črnogorci, Makedonci — pa naj si bodo na katerem koli predelu jugoslovenske zemlje.

Bilo je leta 1944. ko je bila zadnja, sedma ofenziva. Številno premočni sovražnik je napadel, devet tovarišev partizanov je zaradi naglega umika ostalo težko ranjenih na predelu, kjer se je vodila borba.

In takšne so jih ujeli četniki. Med ujetimi je bil tudi Kurnikov Boris.

Predali so jih Gestapu v Kruševcu, s katerim so bili četniki v tesni zvezi. V noči od zadnjega julija na prvi avgust pa so jih naložili ranjene v kamion in jih odpeljali v bližnjo vas Jasiko, kjer so skupno izvršili svoj načrt. Ranjeni tovariši so ležali na travniku in gledali, kako je jama vse globlja in globlja, dokler ni odjeknilo devet strelav v pusto jesensko jutro. Devet mladih življenj je padlo, spet — za svobodo!

Gestapovec Haas pa se je zahvalil sodelavcem četnikom Draže Mihajloviča za storjeno delo in jim obljubil devet zabojev municije — za devet življenj, v zahvalo... S. S.

Za sezono 1946-47 je uprava okrožnega gledališča že ustanovila repertoarni nart, ki obsega kvalitetna dela iz slovenske, hrvaške, srbske, češke, ruske, francoske in starogrške dramske literature. Ena glavnih nalog okrožnega gledališča pa bo, da si zagotovi in vzgoji stalen kader igralcev in bo uprava v ta namen v najkrajšem času sklicala sestanek ljubiteljev gledališča, na katerem se bo razpravljalo o načinu, kako pridobiti k sodelovanju vse pozitivne igralske sile v Celju. S predavanji o gledališču, njegovi zgodovini, o svetovni in zlasti o slovenski dramski literaturi itd. namerava uprava poglobiti duševni nivo igralskega kadra, kar je predpogoj za nadaljni razvoj vsakega ljubitelja teaterskega udejstvovanja.

Velike so naloge, ki si jih je začrtalo vodstvo našega gledališča. Uresničiti jih je mogoče samo z vsestransko podporo vse naše javnosti in z resnim, smotnim delom, polnim ljubezni do umetnosti in predanim idealizmom, ki je predpogoj za doseg vsakega velikega cilja.

Prepričan sem, da je vsega tega zlasti pri naši mladini dovolj — zato ni dvoma, da bodo idealno zamišljeni načrti tudi uresničeni. Gradišnik

Iz naših stencasov

Danes prinašamo dva članka iz stencasov nameščencev Okrožnega ljudskega odbora v Celju. Prvi opozarja uslužbenca na njihovo dolžnost: izpopolnjevati stalno svoje strokovno znanje, obenem pa delati kot aktivist na terenu. Drugi članek govori o izletu nameščencev Okrožja na celjski stari grad. Njega so pisali oni, »ki jim ne ugaja to mdsobojno spoznavanje«, in oni, »ki ne dovoljujejo, da bi jih kdor koli prebudil iz sladkega eno in pol letnega spanja«.

*

Večina naših nameščencev je mnenja, da že zadosti znajo in da se jim ni treba več učiti. Po vsej verjetnosti izhaja to mišljenje zaradi prevelike komodnosti in nepravilnega donosa do naše ljudske oblasti. Mnenja so tudi, da je nemogoče, da bi mu izpodletelo, »saj dobrih in zanesljivih ljudi tako manjka.« Nimajo pa ti ljudje v vidu dejstva, da se naše mlado pokolenje šola in usposablja in da bodo v kratkem času na razpolago novi predani in strokovno sposobni kadri, ki bodo nujno nadomestili tiste, ki ne bodo predstavljali pravega ljudskega uradnika, ki bo strokovno na visoki stopnji in bo tudi aktivno sodeloval v društvenem življenju.

Postanimo mojstri svojega dela, svoje stroke! Naši veliki učitelji pravijo: učiti, učiti se in zopet učiti! Naš sindikat se bo potrudil, da bo organiziral razne strokovne tečaje in proučevanje naše oblasti in po njej izdanih zakonov. Od nas samih je odvisno kako bodo ti tečaji in študiji uspeli, ker pri tem je treba sodelovanja vseh. Imamo pri nas nameščence, ki se vsedejo ob 7 zjutraj za mizo, ob 13 pa vstanejo in ni ga videti nikoli nikjer, ne na terenskem, političnem, prosvetnem in fiskalturnem delu. In celo to se dogaja, da v teh šestih urah »zabušava« oziroma »klepeta« o brezplodnih branjevskih stvarih. Nujno je, da bodo takšni ljudje odpadli.

Bodoči tip ljudskega nameščenca ni uradni šimelj, ampak človek, ki bo s tisoč nitmi povezan z ljudstvom, ki bo v njegovi službi in njegov svetovalec ter pri svojem delu mojster. Tistim pa, ki so strokovno že na višji stopnji pa v vednost, da se od njih še več zahteva, da svoje znanje dajejo še drugim na ustanovi in terenu, ne pa, da svoje znanje ljubosumno skrivajo na množičnem delu se pa sploh ne prikažejo.

*

Mi jasno vidimo in smo prepričani, da je enotno delo, ki bi ga hoteli uvesti nekateri s svojimi somišljeniki, da je tako delo proti vsem tradicijam mrtvila in nesodelovanja. Mi smo proti temu, da nas iz starega eno in polletnega tra-

Knjižni dar zvestega rojaka iz Trnave

V nedeljo, 11. t. m. ob 10. uri se bo otvorila v KLO Trnavi nova ljudska knjižnica. Pred to vojno sta obstojali v Orli vasi dve knjižnici: »Zimzelen« in Knjižnica prosvetnega društva, ki sta krili potrebe tukajšnjih čitalcev. Okupator je uničil obe. Uničena je tudi šolska knjižnica. Kraj bi najbrže še dolgo ostal brez knjig, da ni rojak iz Trnave dr. Kovča Franc, zdaj upokojeni sodnik apelacijskega sodišča v Ljubljani podaril svojemu kraju 234 leposlovnih in drugih knjig. S tem plemenitim darom je tov. dr. Kovča postavil trden temelj novi ljudski knjižnici in kulturnemu napredu svojega kraja, sebi pa trajen spomenik. Dar je zbudil v kraju splošno pozornost in naj bo darovalcu tudi s tega mesta izročena prisrčna hvala in vse priznanje.

Ljudska knjižnica bo poslovala s čitalnico v šoli Orla vas, kjer je šolska uprava uredila v ta namen posebno sobo s potrebnim inventarjem. Ob nedeljskih popoldnevih in zimskih večerih bo ljudstvu dobra knjiga najcenejše a obenem najplemenitejše razvedrilo.

dionalnega spanja kdor koli budi, terorizira z raznimi sestanki, izleti, bodočimi programi in podobnim ter nam na ta način odvzame svobodo, za katero je v teh 4 letih prelito toliko krvi.

Obsojamo in bomo odločno nastopili, kakor smo to že tudi storili, proti vsem novim ukrepom in se ne bomo udeleževali ničesar, kar bi nas spravilo iz stare prijetne ravnodušnosti in separatizma. Obsojamo vsako skupno delo, medsebojno spoznavanje, vse tisto, kar bi nas lahko pripeljalo k načrtnemu delu, pa naj ima to obliko sestanka, skupnega izleta ali česar koli podobnega.

To delo bomo izvedli dosledno in smo to že pokazali pri sestankih in pri zadnjem izletu na Celjski grad. Škodljivost takega dela bomo dokazali in z vsemi silami gledali, da se taki poizkusi k novi združitvi onemogočijo.

Poglejmo nezdrave pojave ob zadnjem izletu.

Ukazani je bil, ne vemo po čigavi ideji, ob 15 uri. Ob uri, ko je največja vročina, ko človek ni dihati ne more in gleda, da se kje v senci naspi ali pa v Savinji razhladi, (kakor je to storil naš najmlajši tovariš Jožek) od napornega šesturnega dela.

Kljub izjavi, da so za odpravo vsakega izkoriščanja človeka po človeku, je izletniška grupa izkoristila tov. Konrada v svoje egoistične namene. Še pred 15. uro je moral ta tovariš v potu svojega obraza odnesti harmoniko na grad, da bi samozvanci lahko mučili svoje društvo z godbo in mogoče celo s plesom.

Ob tej priliki trdimo, da se ne bomo dali preslepiti od nobenega, pa tudi ne od kakršnega koli personalnega referenta, ki bi hotel z besedami olepšati ali celo opravičevati netovariške postopke. Javno razkrinkujemo personalnega referenta Babnika, ki je s svojo agitacijo za čim večjo udeležbo, hotel ta izlet izkoristiti v osebne personalne namene in pripraviti čim več tovarišev, da je pravilna politika stanovanjskega urada v Celju, ko mu je bil nakazal stanovanje na Celjskem gradu. Njegov zlobni namen, da bi na ta način spravil druge na periferijo in s tem pripravil sebi stanovanje v mestu, mu ne bo uspel.

Naj opozorimo sotovariše in tudi javnost na čudne znake nečloveškega postopanja na tem izletu. Udeleženci, kar je obsodbe vredno, so vlekli na izlet otroke, jih mučili s tem, da so jih iz mesta peljali ali nesli na škodljivi sveži zrak. V tem svojem postopanju so šli tako daleč, da je najmlajši udeleženec od utrujenosti nazaj grede zaspal in čeprav še otrok, dokazal, da pripada našemu društvu in s tem tudi, da je naša idejna pot pravilna.

Splošna izobrazba uslužbencev Naproze

Politično predavanje so uslužbenci Naproze v Celju napovedali za ponedeljek dne 5. t. m.

Ob 8. uri je bilo zbranih 10, po 5 minutah je prišlo še 6 tovarišev in tovarišic in pozneje še 16 uslužbencev, tako, da je bilo v dvorani Obrtnega doma zbranih od 6 poslovalnic (120 članov) vsega skupaj 31.

»Vreme je pokvarilo, da jih ni bilo več,« je po končanem enournem razgovoru o osnovnih političnih stvareh izjavil nekdo. »Pozno je,« je dodal drugi. Nekdo bi pa le mogoče približno zadel, če bi pribil, da uslužbenci Naproze v Celju verjetno nimajo dovolj zanimanja za politična vprašanja.

Uprava, sindikat in delavski zaupniki bi pa lahko tudi sami več storili v aktiviziranju nameščencev in njihovem splošnem vzgojevanju.

Izlet na Svetino

V nedeljo dne 11. t. m. se bo vršil veliki izlet celjskega delovnega ljudstva k izletni točki Svetini nad Celjem. Izleta se bodo udeležile celjske maosvne organizacije in ostali zainteresirani ljubitelji izletov. Poleg tega bo pri izletu sodelovala delavska pevsko društva, kakor tudi godbeniki s svojimi koračnicami. Podružnice, organizacije, fizikturna društva itd. naj prijavijo vsaj približno število izletnikov pripravljalnemu odboru tako, da bo možno istemu poskrbeti za okrepljena in ostalo. Spored odhoda je: ob 6 uri zjutraj zbirališče pred Sindikalnim domom, Šlandrov trg, Celje, kjer bo formiranje za odhod poljubno. Pozivamo tem potom vse funkcionarje sindikatov, društev, organizacij in ostalih formacij, da zainteresirajo vse svoje članke znanca in prijatelje za omenjeni skupni izlet celjskega prebivalstva. Organizacije in društva naj se izleta udeleže z zastavami in prapori. Odhod izleta je ob 7. uri zjutraj. Vsi, ki želijo spoznati lepo izletniško točko Svetino, naj se udeleže tega izleta.

Izletni odbor KMS

Prireditev sindikalne skupine

V soboto 3. t. m. je kulturna skupina sindikata Okraja Celje-okolica uprizorila v Petrovčah veseloigro »Glavni dobitnik« od Lipaha. Prireditev je lepo uspela, in Petrovčani, ki so napolnili dvorano, so izrazili željo, da bi jih skupina še večkrat obiskala. Člani te skupine, uslužbenci Okrajnega ljudskega odbora Celje-okolica, so kljub temu, da imajo malo prostega časa, formirali svojo kulturno skupino. Čeprav nekateri igralci zdaj prvič nastopajo na odru, je prireditev v Petrovčah prav lepo uspela.

Industrijska kovinarska šola v Celju

bo sprejela s šolskim letom 1946-47 dvajset učencev (vajencev) za kovinarsko stroko. Predpogoj za sprejem je telesna sposobnost in šolska predizobrazba štirih razredov gimnazije ali bivše meščanske šole z malo maturo.

Kandidati naj se prijavijo pri personalnem referentu Tovarne posode (Vesten) v Celju zaradi vpisa. S seboj naj prinesejo karatkeristiko KLO, ki mora vsebovati tudi navedbo o njegovi individualni poštenosti in vedenju, fotografijo v formatu za legitimacije in zdravniško spričevalo o fizični sposobnosti za kovinarsko stroko.

Čas sprejemnega izpita bo kandidatom javljen po pošti.

Redni pouk se prične 16. septembra.

Fizikturno okrožje, poverjeništvu za nogomet sklicuje za nedeljo 11. avgusta ob 8 zvečer v Aškerčevi 7 sestanek vseh poverjenikov za nogomet pri fizikturnih društvi celjskega okrožja. Na dnevnem redu je okrožno prvenstvo.

Serijski rentgenski pregledi vajencev in delavcev

Kakor smo že svoječasno poročali, so se začeli v ambulatoriju celjske filiale socialnega zavarovanja redno vršiti serijski rentgenski pregledi pljuč za vajence, delavce in nameščence iz področja mesta Celja in bližnje okolice. Do sedaj je bilo izvršenih 1347 rentgenskih pregledov. Predvsem so bili preiskani vsi vajenci in pa tudi že precejšnje število nameščencev posameznih podjetij, ki so radi težkih delovnih razmer posebno ogroženi z ozirom na tuberkulozo. Žal pa se niso odzvali vsi, ki so bili poklicani k pregledom in se nekateri tudi ponovnemu pozivu niso odzvali.

Serijski in skupinski pregledi spadajo v območje higiene dela oziroma v okvir zdravstvene zaščite delovnega človeka. Danes gledamo na zdravstvo v socialnem zavarovanju dokaj drugače, kot nekdanj. Ne zadostuje, da se zdravstvena služba socialnega zavarovanja peča le s spoznavanjem in z zdravljenjem boleznih. Naše zdravstvo je danes poleg takozvane kurative, to je lečenja, prevzelo v svoj delokrog tudi preventivo, to je preprečevanje boleznih in nezgod z namenom, da se zmanjša število obolenj in nezgod, da bo proces produkcije izgubil čim manj delovnih sil. Zdravnika socialnega zavarovanja ne zanima več samo bolnik in njegova bolezen, zdravnik socialnega zavarovanja gre danes tudi v tovarno, v rudnik in v obrat, da na licu mesta proučuje zdravstvene razmere, v katerih delavec dela in pa vzroke, radi katerih delavec pogostoma oboleva. Zdravstvena zaščita dela in tehniška zaščita dela socialnega zavarovanja morata biti zatorej tesno povezana z okrožno inspekcijo dela, ki ima s svoje strani vse možnosti, da v posameznih primerih — če je treba — tudi z zakonitimi sankcijami prisili vodstvo obrata, da izboljša pomanjkljive zdravstvene ali varnostne naprave v obratu, ki so krive, da delavci obrata pogostoma obolevajo ali se ponesrečijo. Najvažnejše pa bo, da se bo naše delavstvo s a m o aktiviziralo tudi v zdravstvenem smislu in se bo s a m o začelo zanimati za zdravstvena vprašanja v svojem obratu. Začelo se je tudi na tem polju že delati in so se po vseh večjih podjetjih že osnovali posebni odbori, zdravstveni aktivisti, ki se zanimajo za vsa zdravstvena vprašanja v svojem podjetju.

Serijski rentgenski pregledi imajo namen, da se z njimi v kratkem času pregleda veliko število oseb. Izkušen zdravnik že samo s kratkotrajno rentgensko preiskavo z veliko sigurnostjo vidi vse važnejše bolezenske spremembe na pljučih in sreu, predvsem pa opazi spremembe, ki jih povzročijo v pljučih tuberkuloza. Vsakdo danes že ve, da nam rentgenska preiskava odkrije že tisti začetni pojav pljučne jetike, ki bolniku dostikrat še ne dela nobenih bistvenih težav in se bolni niti ne zaveda, da je bolan, ali pa misli, da je samo preutrujen, izčrpan, prehlajen, slabokrven itd. Serijski pregled opozori obolelega in ga pravočasno napoti na zdravljenje. Izloči ga iz svojega okolja v tovarni ali delavnici, kjer bi prej ali slej nevede začel ogrožati zdravje svojih sodelavcev. Njegova začetna oblika jetike namreč lahko vsak čas postane tudi odprta; izpljuvki takega bolnika, ki so polni bacilov jetike, lahko vsak čas inficirajo tovariše, ki delajo v isti delovni enoti, ali svojeje, ki stanujejo z bolnikom v istem stanovanju. Mnogokrat pa bolni sicer dobro ve, da je bolan, pa svojo bolezen prikriva, ker se boji, da bo izgubil zaslužek, ali pa ne verjame zdravniku, da je bolan, ali pa je tako nediscipliniran in brezobziren, da mu ni mar, da ogroža s svojimi bacili sodelavca v obratu ali svojca v stanovanju.

Vsi oni, pri katerih serijski pregledifranko skladišče. Sodarstvo Medlog.

odkrijejo tuberkulozno ali kakšno drugo važno obolenje pljuč ali srca, so takoj napoteni k zdravnikom radi sistematičnega zdravljenja. Večkrat se ob priliki pregledov čuje občutek, da se vrše pregledi prehitro in, zakaj se istočasno ne pregleduje še želodec, glava in vse ostalo. Hitri pregledi v tem niso dokaz površnosti. Kar se tiče pregleda tudi ostalih delov telesa, je jasno, da bi bili nujno potrebni tudi splošni skupinski pregledi vseh vajencev in vsega delavstva. Ni pa mogoče že sedaj v večjem obsegu lotiti se tudi tega dela, ker manjka zdravnikov in prostorov. Ambulatorijski zdravniki so večinoma prvenstveno zaposleni drugod in v svojem rednem ordinacijskem času v ambulatoriju komaj sproti odpravljajo veliko število bolnikov. Če bo dobilo socialno zavarovanje v Celju v bližnji bodočnosti novo stavbo in če bo na razpolago večje število zdravnikov, se bodo redno vršili splošni serijski pregledi, serijski rentgenski pregledi vsega delavstva in še posebej pogosti redni pregledi delavstva v obratih, ki so za zdravje delavcev posebno nevarni.

V ambulatoriju celjske filiale so se pričeli serijski rentgenski pregledi pljuč v okvirju t e k m o v a n j. Ambulatorijski zdravniki so se z razumevanjem in požrtvovalnostjo posvetili delu in so izven svojega rednega ordinacijskega časa — kljub svoji splošni prezaoplenosti — brezplačno, udarniško izvršili do sedaj že veliko delo.

V bodoče se bodo serijski pregledi še nadaljevali. V manjših skupinah bodo klicani po vrsti nameščenci posameznih obratov k pregledu. Želeti bi bilo, da se pravilno razume dosedanje prizadevanje celjskih zdravnikov, ki skoro vsi sodelujejo tudi v ambulatoriju socialnega zavarovanja. Pri delu naj bi solidarno pomagalo delavstvo in delodajalci in da se bodo poklicani zanesljivo odzvali povabilu k pregledu in tudi v tem pogledu dokazali, da se zavedajo važnosti skupinskih pregledov da so važni skupinski pregledi za posameznika in za skupnost.

Zdravstveno vodstvo celjske filiale
Fed. zav. za soc. zavarovanje

Na osnovi odloka AVNOJ-a, objavljenega v Uradnem listu DFJ št. 2 točka 25, z dne 6. februarja 1945 izdaja okrožni izvršni odbor Celje sledečo

o d r e d b o

1. Vse fizične in pravne osebe, katere so si v dobi okupacije, to je od 6. aprila 1941 dalje nabavile, kupile ali prišle na kakršen koli drug način v posest kmetijskih strojev in orodja vsake vrste, ki izvirajo iz lastništva bivših vaških zajednic (»Dorfgemeinschaften«) odnosno sličnih okupatorjevih ustanov, morajo te stroje in predmete takoj prijaviti KLO. Vsi ti stroji in predmeti pridejo po zgoraj navedenem odloku AVNOJ-a v last države.

2. Za prevzem istih je pri Okrožnem LO Celje sestavljena komisija, katere nalog je vse stroje in orodja prilasčene ali kupljene od navedenih okupatorjevih ustanov prevzeti in jih dati skupnosti v uporabo.

3. Krajevni ljudski odbori morajo navedene prijave zbrati najkasneje do 30. avgusta t. l. ter pravočasno prebivalstvo po krajevno običajnem načinu z odredbo seznaniti.

4. Izostanek prijave in prekršek te odredbe se bo kaznoval po zakonu o nedopustni špekulaciji in sabotaži.

Okrožni odbor OF Celje

MIZO S ŠESTIMI STOLI
za jedilnico, dobro ohranjeno in eno knjižno omaro kupim. Naslov v upravi našega lista.

LESNI ODPADKI
bukovi in hrastovi, za kurjavo, v prosti prodaji po 180 din za en prostorni meter franko skladišče. Sodarstvo Medlog.

Nabirajmo bukov žir

Okupator nam je v letih okupacije prizadejal v vseh panogah našega gospodarstva ogromno škodo. Še sedaj je občutno pomanjkanje maščob, masti in olja. Tu pa nam je priskočila na pomoč narava, ki nam ponuja letos izredno veliko količino bukovega žira, ki se da s pridom predelati v dobro jedilno olje.

Letos je bukev izredno polna, kar si bi se od preobilice žira. To je izreden dogodek, ker tako obilno rodi bukev le vsakih 8 — 10 let. Tako bogatega bukovega leta kot je letos, pa ne pomnijo niti naši najstarejši očanci. Nikakor ne smemo zamuditi te izredne prilike, ki se nam nudi, kajti z gotovostjo računamo, da bo dal letos 1 ha bukovoga gozda skoro 800 kg žira, iz katerega se da pridobiti 160 kg najfinejšega jedilnega olja in olja za izdelavo mila. Po pridobivanju olja iz bukovoga žira nam ostanejo še oljate pogače, ki so izredna hrana za svinje in perutnino.

Bukov žir dozoreva v oktobru in koncem istega meseca že sam odpade z drevesa. 1 hl žira tehta približno 45 — 50 kg.

Nabrani žir bodo zamenjavale poslovalnice »Naproz«, ki bodo dajale okrog 15 kg olja za vsakih 100 kg nabranega žira.

Krajevni odbori naj bi v zvezi z ostalimi organizacijami izvedli nabiranje akcije bukovoga žira. Pri nabiranju žira, lahko največ stori mladinska organizacija in pionirji, ki so se posebno dobro izkazali pri vseh množičnih akcijah. Seveda pa bodo tudi ljubitelji naših zelenih gozdov, izletniki, lahko nabrali precejšnje količine bukovoga žira.

Z dobro izvedeno organizacijo nabiranja bukovoga žira in s pridnim delom bomo mnogo pripomogli k naši prehrani in si bo lahko vsakdo preskrbel lepo količino dobrega jedilnega olja.

Vsem, ki so vložili prošnjo za steklo

Te dni je prišel manjši kontigent stekla za okraj Celje-mesto. Zaradi tega pozivamo prosilce, posebno tiste, ki so vložili prošnje za steklo že pred časom, da bi se javili na Okraj. LO Celje-mesto, Prešernova ulica 1 (dvorišna stavba, soba 66/I) v svrhu dviga makaznic. Pripominjamo, da pridejo v poštev samo oni prosilci, ki nujno rabijo zunanje šipe.

Ker je kontigent pičel, ne bo mogoče ustreči vsem prosilcem in zaradi tega naj se javijo res najpotrebnejši.

Šip za notranjo zasteklitev, to se pravi za dvojno zasteklitev, za enkrat se ni mogoče dodeljevati.

Otrake

slikamo samo ob petkih pop.

Foto Pelikan

2-1 C e l j e

Cenj. občinstvu vljudno sporočam

ponovno otvoritev trgovine
v Prešernovi ulici 8

1-1 V. Dečko

M. Dabrave

slikarsko in pleskarsko podjetje
Celje, Tomšičev trg 12

Vozove

z gumami in železnimi obroči od 2 in pol do 5 ton nosilnosti proda mlin Franc MAJDIČ, Vir pri Domžalah.

6-4